

De Vergulde Swaen

Mededelingenkrant

Jaargang 3 nr. 2

010

februari 2006

Verleden dat herleeft, is altijd toekomst.

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" Rotterdamseweg 53 - 55 tel. 078-612 5681 www.swaen.net
tevens Secretariaat Historische Vereniging Zwijndrecht

Woorden of daden? Algemene Ledenvergadering: terugkijken en vooruitzien

Vele, vele bezoekers en met name oud-Zwijndrechtenaren horen we nog al eens "klagen" dat er zoveel is verdwenen van vroeger. Er is weinig meer over van het oude Zwijndrecht. Inmiddels is ook De Morgenstond verdwenen en weer kan een pand worden bijgeschreven in de lijst van gebouwen die eigenlijk nooit hadden mogen verdwijnen....

Nu staan De Rank en het Julia-internaat ter discussie.

Toch valt niet alleen de mensen die onze gemeente besturen wat te verwijten. Zij zijn democratisch door eigen bevolking gekozen.

De mensen die het zo vreselijk vinden dat de tastbare geschiedenis verdwijnt kunnen bij de komende verkiezingen daarmee eens rekening houden. Maar ook steun aan de Historische Vereniging zou kunnen schelen. Want klagen is een ding, maar zich actief inzetten voor het behoud een ander. Onze vereniging is er niet voor niets. Wie hecht aan het behoud van onze historie, is/wordt/blijft lid van de HVZ en zet zich waar mogelijk hiervoor in.

Kijk, dan wordt het mogelijk om een verschil te maken. Als het tegen die tijd nog nodig is...

Natuurlijk is dit tekstje groten-deels een preek voor eigen parochie. Hoeveel van de mensen in uw omgeving zijn nog geen lid van de HVZ?

Marcel Deelen

Dat zijn in een notendop de punten, die tijdens de jaarvergadering aan de orde zullen komen.

Terugkijken moet je niet teveel doen doorgaans, tenzij je leert van de dingen die niet gingen zoals ze moesten, of bedoeld waren te gaan.

Terugkijken moet je ook niet doen uit zelfgenoegzaamheid om te constateren, dat je het allemaal zo goed hebt gedaan en vervolgens jezelf aldoor op de schouder kloppen. Vooruitkijken is belangrijk, alleen moet je niet te aforistisch worden en denken de hele wereld aan te kunnen.

Vooruitkijken is belangrijk, want onze vereniging moet fris blijven, moet idealen hebben en vooral die frisheid en idealen uitstralen richting vrijwilligers en leden.

Dat is een grote opgave voor het bestuur. Daarvoor vraagt het bestuur echter ook weer Uw medewerking. Jawel: aan U, vrijwilligers en leden. En wat korter door de bocht: wij willen toch onze historie, de Zwijndrechtse historie, voor alle geïnteresseerden bewaren en dus levend houden?

Wij doen ons best om dat te realiseren. En die inzet wil het bestuur van De Historische Vereniging Zwijndrecht ook in 2006 voortzetten.

Piet van Rietschoten, voorzitter.

Ledenvergadering op 29 maart.

Het bestuur van de Historische Vereniging Zwijndrecht nodigt de leden uit tot het bijwonen van de jaarvergadering op woensdag 29 maart in de bovenzaal van ons museum "De Vergulde Swaen", Rotterdamseweg 53-55, aanvang 20.00 uur.

Agenda

1. Opening
2. Verslag van de vergadering op 23 maart 2005.
3. Jaarverslag secretaris.
4. Jaarverslag penningmeester.
5. Verslag kascontrolecommissie en benoeming van een nieuw lid.
6. Begroting 2006.
7. Bestuursverkiezing *
8. Programma 2006.
9. Rondvraag.
10. Sluiting.

* Aftredend zijn mw. A. Dorsman-Boshuizen, de heren D. Groeneveld en C.J. Blacquière.
Alle drie stellen zij zich herkiesbaar.

Na het huishoudelijke gedeelte verzorgt de heer C.R. van den Berg een lezing.

Ons pand in 1953

Nieuws uit/van de werkgroepen

Postverzorging

De 'werkgroep' postverzorging is sinds de vrijwilligers-avond gelukkig uitgebreid. Maar extra handen (en voeten) zijn altijd welkom.

Archeologie (door Marcel Deelen)

Onderstaand gedicht sluit mooi aan op de Romeinen-expositie, maar de vierde strofe past ook goed bij het seizoen. Het zou zo voorgedragen kunnen worden tijdens een wintervertelavond.

Voortdurend nu

Wat zou gebeuren was er altijd al, volmaakt
gespeld door een beker die stukviel
scherven waarin de afdrukken van duimen
het rilschrift van naalddunne takjes staan.

Het is geen verhaal dat wij maakten maar iets
wat er was en er is in de sporen van greppels
en staanders en lang gedooft houtvuur.

Het hoefde alleen maar gevonden te worden.

Iemand moest er naar kijken en zeggen: wat is het
dit is het, en daar was het, een huis met een
hard-

plaats, mensen die daar zoals altijd en altijd
voor het eerst in het nu zichzelf zijn en zitten

met warme handen die een beker vasthouden
bij het vuur en ze praten en de tiktak van regen
is een cirkel geluid en het deert niet, de nacht
de onzichtbare wolken, de stilte van alles

wat buiten in slaap is of wacht op de dag
zijn het dak en de wanden om het dak en de muren
van het huis dat al oud is maar nieuw
want opnieuw in dit heden gevonden.

Esther Jansma (1958)

uit: Alles is nieuw (2005)

Vrijwilligersavond succesvol

De op 29 november gehouden vrijwilligersavond leverde behalve een inzicht in de werkzaamheden van de diverse werkgroepen ook nieuwe medewerkers op. Het was niet alleen een gezellig en informatieve bijeenkomst, het blijkt ook heel nuttig te zijn om af en toe eens de zaken voor elkaar op een rij te zetten.

Duidelijk werd dat we nog steeds een goed team kennen en dat er nog steeds potentie in de Swaen zit.

Een idee dat naar voren kwam is dat mensen verantwoording op zich nemen voor bepaalde onderdelen / voorwerpen binnen het pand. Een soort adoptiesysteem, waarbij iemand zorg draagt voor het beheer en onderhoud van een ruimte of bepaalde hoek of object. Iets voor U ?

Wintervoorleesavonden

Sinds 25 januari wordt er weer verteld in de oudheidkamer. Wanneer u deze mededelingenkrant ontvangt, zijn er waarschijnlijk nog twee avonden te gaan: 8 en 15 maart.

Bericht van de penningmeester

Bij dit nummer van de MEDEDELINGEN is een acceptgiro gevoegd. Hiermee kunt U de contributie over 2006 betalen. De contributie bedraagt per jaar minimaal €10,-. Veel leden maken echter een extra bedrag over. Het bestuur waardeert dit uiteraard zeer.

Gezien de financiële positie van de Historische Vereniging is ook dit jaar een verhoging van de contributie niet nodig. In 2005 zijn er in augustus en december aanmaningen gestuurd. Dit resulteerde er in dat per eind 2005 nog 11 leden niet betaald hadden. Het bestuur overweegt deze leden op te zeggen

De ervaring leert dat opzeggingen van het lidmaatschap niet altijd correct bij de penningmeester binnen komen. Vooral als leden zijn overleden is het vervelend als zij toch een aanmaning krijgen. Daarom gaarne schriftelijk opzeggen en niet telefonisch bij een vrijwilliger in De Swaen.

Aanwinsten

Onlangs bracht een vaste bezoeker van onze oudheidkamer enkele spullen die afkomstig waren van een overleden oude dame. Deze dame had geen kinderen, en de meeste spullen gingen dan ook de container in. Het schrijnende aspect was, dat uit de spullen die bij ons terecht kwamen bleek, dat daarmee altijd zeer zorgvuldig was omgegaan. Zo waren er bijvoorbeeld nachtjaponnen die afkomstig bleken van de grootmoeder van die dame. Erg oud, maar nog zeer mooi, want ze werden jaarlijks gelucht en gewassen. Mensen koesteren vaak spullen waaraan voor hen een dierbare herinnering kleeft, en het is dan pijnlijk, wanneer na hun dood deze zaken zo maar worden weggegooid. Gelukkig komt het ook regelmatig voor, dat ouderen zelf al – hoewel soms noodgedwongen vanwege een verhuizing naar een bejaardenwoning – voor dergelijke spullen een goed onderkomen zoeken binnen ons museum. We hopen dat dit vaker gebeurt.

WAT ZOEKEN WE NOG

We waren in het bezit van het boekje 'Zwart geld', het verhaal van het Zwijndrechtse Goede heertje. Helaas is het boekje nergens te vinden. Wie heeft er nog een exemplaar?

Interesse-avonden

Elke derde dinsdagavond van de maand is vanaf een uur of zeven De Vergulde Swaen geopend en kan men er terecht om meer te doen met of te weten te komen over genealogie, archeologie, restauratie of onderzoek. Of om gewoon eens gezellig bij te praten in de gelagkamer.

Jaaroverzicht 2005 - Historische Vereniging Zwijndrecht

Wat is er het afgelopen jaar zoal gebeurd aan de Rotterdamseweg?

Een van de eerste dingen in januari 2005 was de feestelijke opening van de vernieuwde entree: een nieuw interieur en nieuwe boekenkasten met glas-in-lood ramen (gerekend uit de afvalcontainer), geschuurde vloeren en schitterende gordijnen.

De tentoonstelling op dat moment was van de heer A. Verhoeven. Tekeningen over de afbraak van de Ringdijk. U kon daar het hele jaar naar kijken via de kalender.

In februari en maart is een aantal goed bezochte voorleesavonden gehouden.

Dan volgt de expositie "60 jaar Bevrijding". Veel oude foto's, leuk aangeklede poppen met jurken, gemaakt van tientallen stukjes gekleurde stof.

Ook in maart was de boekenweek. In het museum werden twee lezingen gehouden: René van den Berg over streekromans en J. Witte over de binnenscheepvaart.

Op 23 maart is de jaarvergadering gehouden. U vindt elders in deze Mededelingenkrant hiervan het verslag.

In het kader van de herdenking van de oorlog is er in april een lezing gehouden door mevr. A.P. van Wuyckhuysen-de Waard. Zij vertelde over haar broer die in juni 1944 opgepakt werd (23 jaar oud) en via verschillende concentratiekampen in januari 1945 in Duitsland is overleden. Het was een indrukwekkende avond.

Ook in april heeft de secretaris een verhaal over de oorlog in Zwijndrecht verteld in de bibliotheek voor verschillende basisschoolklassen.

In juni wordt een expositie over "Het Geluk des Konings" geopend. Het muziekkorps dat al meer dan 85 jaar in Zwijndrecht niet meer weg te denken is.

Wat ook niet weg te denken is in Zwijndrecht is de wijk Meerdervoort. In 1855 werd de gemeente Meerdervoort opgeheven en samengevoegd met Zwijndrecht en hierover ging de expositie "150 jaar Meerdervoort". Wij zijn dan in september.

Er is ook een leuk boekje verschenen over de speeltuin in Meerdervoort, waaraan o.a. Marcel Deelen heeft meegewerkt.

Aan het eind van 2005 komen de Romeinen hun opwachting maken. We kunnen dan zien, maar vooral lezen wat zij 2000 jaar geleden voor Nederland hebben betekend en nog betekenen: weganaanleg - stedenbouw - rechtspraak enz.

Veel scholen hebben deze expositie bezocht onder de bezielende leiding van Jan van der Molen. We proberen vooral de jeugd bij ons werk te betrekken omdat kennis van de historie voor nu grote betekenis heeft.

Helaas zien we bij de Gemeente Zwijndrecht niet veel respect voor het weinige wat nog over is uit het verleden. Onze vereniging heeft dit jaar enkele malen bij de Gemeente hierop geattendeerd.

Waar we wel blij mee zijn is dat de Gemeente Zwijndrecht ons voorstel over het gemeentewapen heeft overgenomen. Het wapen blijft zoals het was!

Ik sluit af met een hartelijke dank aan alle vrijwilligers die ervoor zorgden dat dit allemaal en nog veel meer kon gebeuren.

In het bijzonder wil ik noemen de bezorgers van 'Swindregt Were' en de 'Mededelingenkrant'; zij zorgden ervoor dat u deze bladen iedere keer weer in de bus kreeg.

CJB - Zwijndrecht, februari 2006.

Verslag jaarvergadering Historische Vereniging Zwijndrecht op 23 maart 2005

Aantal aanwezigen: 30 personen.

De voorzitter, P.A. van Rietschoten, opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

In het afgelopen jaar zijn er weer veel positieve dingen gebeurd.

Erg in het oog springend is de vernieuwde entree met infobalie en boekenkasten.

De vrijwilligers worden hartelijk bedankt voor hun werk in het afgelopen jaar.

Het verslag van de jaarvergadering 2004 wordt goedgekeurd.

Het jaaroverzicht passeert. Ada Boshuizen miste de lezing over arresleden en de video 'Rijden en glijden'. Deze is op 10-3-2004 gehouden, dus in het vorige jaaroverzicht vermeld.

Jaarverslag van de penningmeester wordt aan de hand van het uitgedeelde overzicht behandeld.

Enkele vragen:

- Kan de volgende keer ook de inkomsten en de uitgaven van het vorige jaar opgenomen worden in het overzicht?

- Moet er BTW betaald worden over verkochte artikelen? Er behoeft geen BTW betaald te worden.

- Wat is het blad 'Swindregt Were'? Een exemplaar wordt overhandigd.

- Is het mogelijk om meer rente te behalen van ons kapitaal? Hieraan zal aandacht worden besteed.

De kascontrolecommissie, bestaande uit de heren J. de Roon en B. van der Hoeven, doet verslag. Alles is in orde bevonden. Zij doen een voorstel om in het huishoudelijk reglement een auto-

risatieschema op te nemen, zodat duidelijk is wie mag tekenen voor welke bedragen.

De heren De Roon en Van der Hoeven worden bedankt en décharge wordt verleend. De heer Van der Hoeven is aftredend en de heer C.R. van den Berg stelt zich beschikbaar.

De begroting 2005 wordt behandeld; de hoogte van de contributie blijft € 10 per jaar.

Bestuursverkiezing:

De heren Boot en Deelen zijn aftredend, maar hebben zich herkiesbaar gesteld. De vergadering gaat hiermee van harte akkoord.

Het aantal bezoekers van de tentoonstellingen stemt tot tevredenheid. De tentoonstelling van A. Verhoeven is bezocht door ca. 1.500 personen. De tentoonstelling '60 Jaar Bevrijding' is in nog geen veertien dagen door 400 personen bezocht.

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

Jubileum-uitgave t.g.v. het 25-jarig bestaan in 2007: Een brief van de redactiecommissie wordt voorgelezen.

Na de pauze heeft Marcel Deelen een interessant verhaal: Beelden en muziek over de macabere episode in de geschiedenis waarin mensen voor hun wandaden werden gestraft door middel van ophanging aan de galg. Vanaf 1346 hebben in Zwijndrecht galgen gestaan.

Zwijndrecht speelde daarin een belangrijke rol, want vanuit heel Zuid-Holland werden misdadigers hier opgehangen. Tot 1860 heeft de galg dienst gedaan. In 1870 is deze vorm van bestraffing afgeschaft.

Restanten van de galg zijn in 1966 blootgelegd en gefotografeerd door Rijkswaterstaat.

Van de fundamenteën is een steen meegenomen door Lucien den Arend en deze steen wordt nu door de voorzitter onthuld.

Marcel wordt hartelijk bedankt voor zijn interessante lezing.

CJB - Zwijndrecht, april 2005.

Exposities

Romeinen

Tot 2 maart 'liep' de tentoonstelling *Romeinen in Zuid-Holland*. Heel wat schoolklassen bezochten deze expositie. Jan van der Molen is de man die dit alles in goede banen leidde en wie hem kent begrijpt waarom de kinderen vaak aan zijn lippen hingen.

Foto's

De komende twee maanden liggen in de zaal de fotoalbums van mw. van Dam-de Klerk ter inzage. Mw. van Dam verzamelde jarenlang foto's van Zwijndrecht en haar inwoners. Kom kijken naar de verzameling van zo'n drieduizend foto's die door Wim van Veelen goed toegankelijk zijn gemaakt.

Voor wat betreft de foto's die niet van een uitleg voorzien konden worden, hoopt de Historische Vereniging op het geheugen van de – met name oudere – bezoekers. Daarvoor liggen er notitieblokkjes klaar waarop bezoekers hun aanvullingen kunnen schrijven.

De zaal is verder ingericht met oude schoolspullen en aan de wanden hangen verkiezingsaffiches uit de jaren dertig, dit naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen op 7 maart. In de recentste aflevering van Swindregt Werd stond een artikel van Bas van der Hoeven over de laatste gemeenteraadsverkiezingen voor de Tweede Wereldoorlog (1939). Een interessant artikel dat werd ondersteund door enkele afbeeldingen van verkiezingspamfletten uit die tijd. Deze en meer zijn nu origineel te zien.

Zorg in Zwijndrecht, 60 jaar Rode Kruis

Wanneer het lukt besteden we in de zomermaanden aandacht aan het zestigjarig jubileum van de zwijndrechtse afdeling van het Rode Kruis. Wie nog foto's, voorwerpen of documenten heeft: graag maken we hier gebruik van.

In december overleed onze medewerker

Piet de Graaf

Piet verrichtte onder meer met de technische dienst hand- en spandiensten voor het museum.

Bestuur en medewerkers wensen Anneke, de kinderen en verdere familie alle sterkte bij het verwerken van dit verlies.

Gelezen

"De beste profeet voor de toekomst is het verleden." *Lora George Byron*

Het boeiende aan de toekomst is, dat die er nog niet is! En dat we er dus nog heel veel invloed op kunnen uitoefenen. Er is niet één toekomst, er zijn er duizenden. Kies maar welke u hebben wilt!

Creëer je eigen toekomstbeeld en realiseer dat vervolgens. Zorg met energie en passie dat je komt waar je wezen wilt.

Colofon

"De Vergulde Swaen Mededelingenkrant" is een uitgave voor en door de leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor oudheidkamer De Vergulde Swaen en verschijnt vier keer per jaar.

Overname van tekst is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

ISSN: 1571 - 9766

Kopij voor volgende krant uiterlijk **15 april** inleveren.

Samenstelling: Marcel Deelen

Redactieadres: Rotterdamseweg 55, 3332 AC

E-mail: gast@uwnet.nl

Oplage: 600 exemplaren op A4-formaat.